

Fig. 1: Voksen askepragt-bille, dækvingerne er tydeligt metalskinnende.

Kilde: VL Muilenburg and DA Herms, <https://gd.eppo.int>

Fig. 2: Larve af asiatisk askepragt-bille i gang under barken.

Kilde: DA Herms, The Ohio State University (US) <https://gd.eppo.int>

Fig. 3: Pragtbillens D-formede udgangshul i barken.

Kilde: Jean-François Germain - Plant Health Laboratory, Montpellier (FR) <https://gd.eppo.int>

Hold øje med Asiatisk askepragt-bille – *Agrilus planipennis*

**November
2022**

Asiatisk askepragt-bille udgør en trussel mod asketræerne i Europa. Den stammer fra Asien, men er blevet indslæbt til USA, hvor den forvolder stor skade.

Den smukke pragtbilles larver lever skjult under barken og ødelægger træernes vækstlag, så asketræerne går ud.

Billen forekommer ikke i EU, men vil kunne indslæbes ved handel med planter og træprodukter. Asiatisk askepragt-bille er kategoriseret som karantæneskadegører i EU.

Levevis og symptomer på angreb

Den voksne askepragt-bille er aktiv i maj-juli og lægger æg i småsprækker i barken. Larverne udvikler sig inde under barken, hvor de er svære at opdage. Deres gnav blokerer transporten af vand og næringsstoffer og kan resultere i, at træerne går ud i løbet af kort tid. Billen overvintrer som puppe i veddet nær overfladen. Klimaforholdene i Danmark er velegnede for asiatisk askepragt-bille, og den vil her antagelig være 1 år om sin udvikling.

Det tydeligste symptom på angreb er de 3-4 mm store D-formede huller i barken, der opstår, når de nyklækkede biller forlader træet (Fig. 3).

Under barken ses lange, stærkt slyngede gange i vækstlaget (Fig. 4). Gangene er tæt pakket med gnavsmuld.

På barken opstår revner og sprækker, og træet kan sætte vanris fra stamme og rødder. Kronen udtynnes fra toppen og visner gradvis ned.

Ingen andre insekter på ask fremkalder tilsvarende symptomer.

Hvordan ser billen ud?

Den voksne asiatisk askepragt-bille (Fig. 1) er en 8-14 mm lang, smal bille med metallisk skinnende blågrønne dækvinger.

Larven (Fig. 2) er cremehvid og bliver op til 32 mm. Den er flad med regelmæssige indsnøringer mellem leddene. Kroppen er tydeligt forstørret bag hovedet, hvoraf man kun ser de kraftige kæber. Bagtil har den et par brune vedhæng.

Hvilke planter angriber asiatisk askepragt-bille?

Asiatisk askepragt-bille angriber arter af ask (*Fraxinus* spp.). Antagelig kan alle arter af ask angribes. I Asien kendes desuden angreb på arter af slægterne *Ulmus* (elm), *Juglans* (valnød) og *Pterocarya* (vingevalnød).

Hvorfor er skadegøreren så alvorlig?

Billernes angreb medfører, at værttræet dør. I USA og Canada har asiatisk askepragt-bille, siden den blev fundet indslæbt i 2002, spredt sig over flere tusind kvadratkilometer og dræbt mange millioner asketræer i skove og byområder (Fig. 5).

Almindelig ask (*Fraxinus excelsior*) er en vigtig træart i danske og andre europæiske skove, og flere arter og varieteter af ask anvendes som prydræer. Det kan derfor få store økonomiske, landskabelige og økologiske konsekvenser, hvis billen etablerer sig. Dræbte træer udgør desuden en sikkerhedsmæssig risiko.

Fig. 4: Larvens karakteristiske slyngede gange under barken.
Kilde: Muriel Suffert (EPPO)

Hvor findes asiatisk askepragt-bille?

Asiatisk askepragt-bille stammer fra Asien, hvor den er hjemmehørende i Kina, Korea, Mongoliet og Sibirien. Den er gennem handel blevet indslæbt til den nordøstlige del af Nordamerika (USA og Canada), hvorfra den spredt sig mod vest. Billen har endvidere etableret sig i den europæiske del af Rusland.

Hvordan spredes billen?

Asiatisk askepragt-bille spredes over lange afstande ved handel og transport af inficerede planter og træprodukter som kævler, brænde og flis samt med emballagetræ.

De voksne biller er særdeles gode flyvere og kan sprede sig mange kilometer, når de skal finde et værttræ.

I området omkring Moskva spredt den sig i øjeblikket med en hastighed på ca. 50 km om året.

Hvad kan du gøre?

- Hold øje med de voksne biller - de er aktive på varme, solrige dage.
- Hold øje med kronesyntomer.
- Se efter D-formede huller i barken.
- Tjek for larvegange ved mistanke om angreb.
- Tjek, at der ikke er tegn på larvegange, larver eller pupper i importerede træprodukter og emballagetræ
- Tjek, at emballagetræ er korrekt mærket.

Fig. 5: Asketræer dræbt af asiatisk askepragt-bille i USA
Kilde: Daniel A. Herms, The Ohio State University (US)
<https://gd.eppo.int>

Hvad gør Landbrugsstyrelsen?

Landbrugsstyrelsen undersøger for forekomst af karantæneskadegørere, heriblandt asiatisk askepragt-bille. Bliver den fundet i Danmark, iværksætter Landbrugsstyrelsen omgående tiltag, der skal forhindre spredning og udrydde skadegøreren.

Anmeldepligt - hvem skal kontaktes?

Ved fund eller mistanke om forekomst af asiatisk askepragt-bille skal du kontakte Landbrugsstyrelsen. Du kan anmelde et evt. fund på www.lbst.dk under "Anmeld fund af skadegørere" eller kontakte:

Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri
Landbrugsstyrelsen
Planter & Biosikkerhed
Nyropsgade 30, 1780 København V
Tlf. 33 95 80 00 | planter&biosikkerhed@lbst.dk